

MATCES

40
CIMS.

Any I • Núm. 17
1 octubre 1930

SEMANARI GRAFIC D'ACTUALITATS BARCELONA

REDACCIO I ADMINISTRACIO LLIBRERIA CATALONIA PLACA CATALUNYA 17

Estada de Francesc Macià a Barcelona i la seva conducció a la frontera

fon, el cable i en tot el ran- es- a va coacció. a Reflexion-ron die-

escrita, a menos que se me de en libertad para presentarme, mo lo haré, cuando haya desc sado del viaje, y en el momento que esa presentación no sea coacción.

Reflexion-ron die-

Macià, tras- ladado a Bélgica por la Policía francesa

Barcelona, 27.—El Sr. Macià fué entregado en Perthus a los agen- tes de la Policía francesa, y en el expreso de la noche salió en dirección a París.

Durante su permanencia en Perpiñán, un grupo de amigos qu- so acercarse al Sr. Macià, pero la Policía lo impidió y disolvió el grupo. Uno de los del grupo subió al tren, pero fué obligado a des- cender.

Varios amigos se trasladaron en automóvil desde Perpiñán a Tou- louse y lograron alcanzar el ex- preso y en la estación pudieron al Sr. Macià.

Macià a l'estranger
—I En Macià... — hom
simat.
El governad-
migdia, ha
—D'En
que es tr
La C

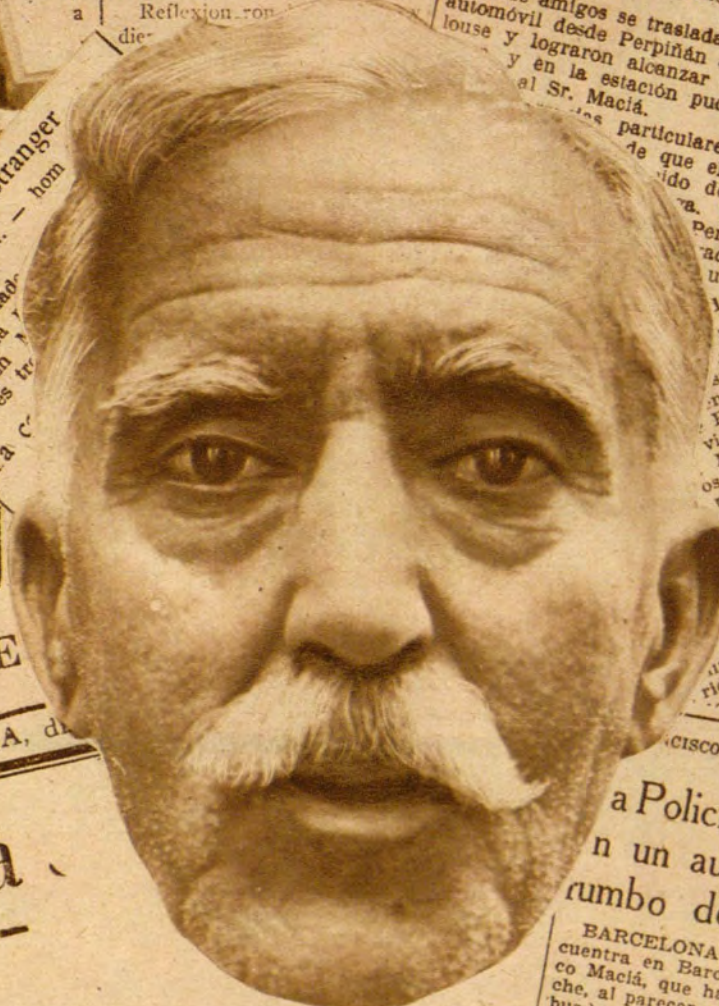

la

DIARI DEL VE

Any IV — Núm. 936 :: BARCELONA, d

Francesc Macià

a Policía le hace s n un automóvil o rumbo desconoci

BARCELONA 26 (1 m.).—Se encuentra en Barcelona D. Fran- co Macià, que ha llegado esta che, al parecer, en automóvil. (bus.)

Un bulo, según el gobernador BARCELONA 26 (2,30 t.).—E gobernador civil, al recibir a los periodistas, refiriéndose a la lle- gada del Sr. Macià, sonriendo, dijo: —Ya he visto que los periódicos publican la noticia de la llegada a Barcelona del Sr. Macià; pero eso es un bulo. Señores, hasta la noche. —A ver si esta noche nos dice usted que ya llegó el Sr. Macià —replicó un periodista. (E

Francesc Macià ha passat divuit hores a Barcelona

Quan en el número passat celebràvem el 71 aniversari que Francesc Macià complia a l'exili, poc podíem sospitar que la seva venerable figura tingués al cap de pocs dies una actualitat ben barcelonina. No obstant, ha estat així. Francesc Macià ha vingut a Barcelona. Els diaris de Madrid n'han pogut parlar a bastament, i creiem que, per tant, també nosaltres podem donar el nostre reportatge sobre la vinguda del famós polític.

Francesc Macià va arribar a Barcelona dijous passat a les nou del vespre. Per poder fer aquest viatge va haver d'emprar una sèrie d'habilitats a fi de burlar la vigilància de les policies. Un cop a Barcelona, va dirigir-se a casa del seu gendre, Dr. Peiri. Allí va passar la nit i va rebre la visita d'uns comptats amics íntims que eren els únics que tenien notícies de la seva arribada.

L'endemà, matiner com de costum, va llevar-se a les vuit del dematí; va esmorzar amb la família, i poca estona després va començar a rebre les visites dels amics que s'havien assabentat de la seva arribada a Barcelona. Entre aquests hi havia el seu gran company i col·laborador, el poeta Ventura Gassol. A les onze del matí varen presentar-se a la casa dos agents de policia, els quals varen invitar el senyor Macià a què els acompanyés a la «Jefatura».

—Si no porten una ordre de detenció o bé una ordre del jutge—va dir en Macià—, no cal que em diguin res.

—No es tracta de cap detenció. A la «Jefatura» volen tenir l'honor de veure-us.

Aquesta frase va molestar una mica al senyor Macià, i va respondre amb uns termes molt durs.

—Doncs, si no volen detenir-me, ¿què és el que pretenen?

—Ja ho hem dit: només fer-se càrrec oficialment de la vostra arribada a Barcelona.

—En aquest cas, ja em presentaré qualsevol d'aquests dies; ara he de descansar i parlar amb els meus amics.

Aquest diàleg, que durà uns deu minuts, va deixar una mica desconcertats els agents de po-

Francesc Macià, a la porta de l'Hotel «Therminus i Albert I», de Brussel·les, pocs dies abans d'emprendre el seu viatge a Barcelona

licia, els quals varen retirar-se per anar a consultar—varen dir—el que havien de fer.

Macià va continuar la seva conversa amb amics i familiars.

—Per què heu vingut?—varem preguntar-li.

—Per posar-me en contacte amb els meus amics polítics per la nostra actuació i, a més a més, si el cas es presenta, per respondre davant els tribunals de tot el que se m'acusa.

Mitja hora més tard varen presentar-se de nou els agents, que aquesta vegada venien amb altres reforços. Novament intentaren convèncer el senyor Macià que els acompanyés a la

La primera fotografia d'En Francesc Macià feta a Barcelona, després de set anys d'exili...

Francesc Macià acompanyat
del poeta Ventura Gassol

«Jefatura». Com sigui que aquest s'hi negués rodonament, un dels agents va dir-li:

—Parece mentira, don Francisco, que un hombre de su cultura...

—Feu el favor de callar—va interrompre iradament el senyor Macià—, vós no sou ningú per jutjar la meua cultura, i sobre aquest punt no us toleraré ni una sola paraula.

—Nosaltres ens limitem a complir el nostre deure, com a representants de la Llei.

—Vosaltres no representeu la Llei, sinó l'arbitrarietat, i jo precisament he vingut aquí per oposar-me amb totes les meves forces a aquesta arbitrarietat que vosaltres representeu. Si voleu, deteniu-me. Si no, no hem de parlar més.

Nova indecisió dels policies. Un d'ells se'n va a rebre ordres, mentre els altres es queden a la casa, de vigilància.

Amb aquestes havia arribat l'hora de dinar. Varen asseure's a la taula el senyor Macià, la seva esposa senyora Eugènia, la seva filla Josefina amb el seu marit Dr. Peiri, l'altra filla del senyor Macià, senyoreta Maria, i els tres néts. També hi havia en Ventura Gassol.

Es veu que les deliberacions sobre el que calia fer amb el senyor Macià foren llargues, perquè el senyor Toribio, Cap Superior de Policia de Barcelona, no es va presentar fins al cap de dues hores i mitja de la darrera entrevista del senyor Macià amb els agents. El senyor Toribio va arribar mentre la família Macià estava dinant. Va esperar que acabessin l'àpat, però un agent va col·locar-se de vigilància a la porta del menjador, que varen fer obrir. Havent dinat, el senyor Toribio va parlar a soles amb el senyor Macià i li va dir que s'emportés roba i diners, perquè possiblement hauria de fer un viatge llarg. El senyor Macià va acomiadar-se de tots els presents i va baixar al carrer acompanyat del Cap Superior de Policia. A la porta els esperava un cotxe de la «Jefatura». Els familiars del senyor Macià contemplaven l'escena des del bal-

có. Sols la seva filla va baixar al carrer. Abans de pujar al cotxe, el seu pare la va abraçar i li va dir:

—Fins a Bruseles.

L'auto va arrencar a gran velocitat. En Ventura Gassol i el Dr. Peiri varen intentar seguir-lo en un altre cotxe. En arribar a Masnou, el cotxe que conduïa al senyor Macià—més potent—se'ls va perdre de vista, i els dos seguidors tornaren a Barcelona amb la convicció que hom portava el detingut cap a la frontera.

A Figueres uns amics d'en Macià esperaven el seu pas i varen seguir-lo amb un cotxe fins al Pertús.

Un cop passada la frontera espanyola, en Macià va negar-se rodonament a què seguisin acompanyant-lo policies espanyols, dient que preferia posar-se en mans de la policia francesa. Hom hi va accedir, i els agents espanyols seguiren fins a Perpinyà, on feren el lliurament oficial del detingut a la policia francesa.

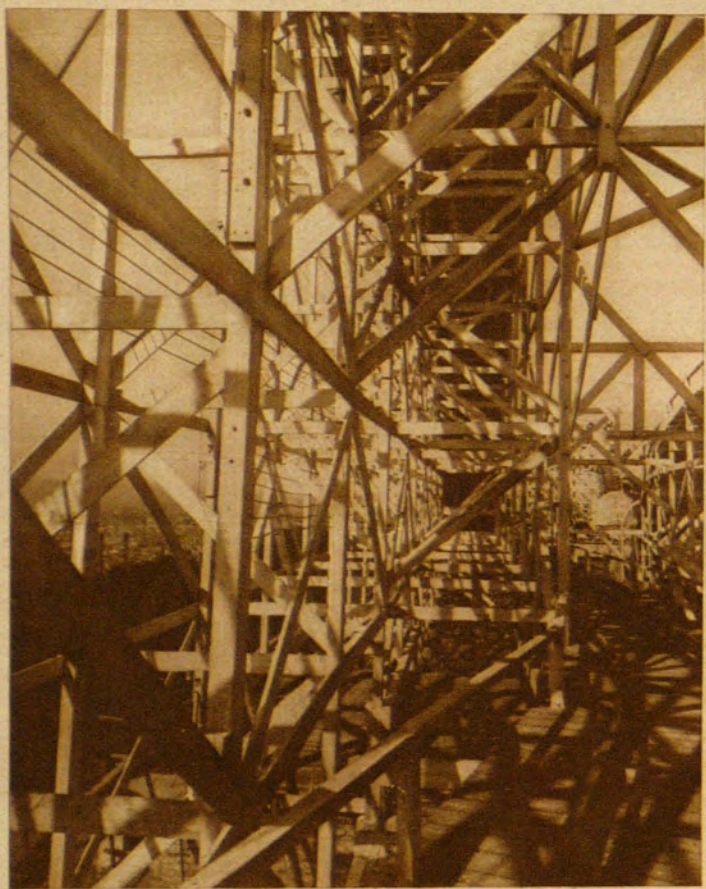
Aquesta l'acompanyà a París, on el senyor Macià es va quedar fins diumenge, dia que se'n va entornar a Bruseles.

S. I.

(FOTOS GASPAR I «IMATGES»)

L'«Àvi», amb els seus néts, que només pogueren tenir-lo a casa per unes hores...

Maricel Park

Les atraccions més emocionants emplaçades en el lloc més deliciós i fresc de la ciutat

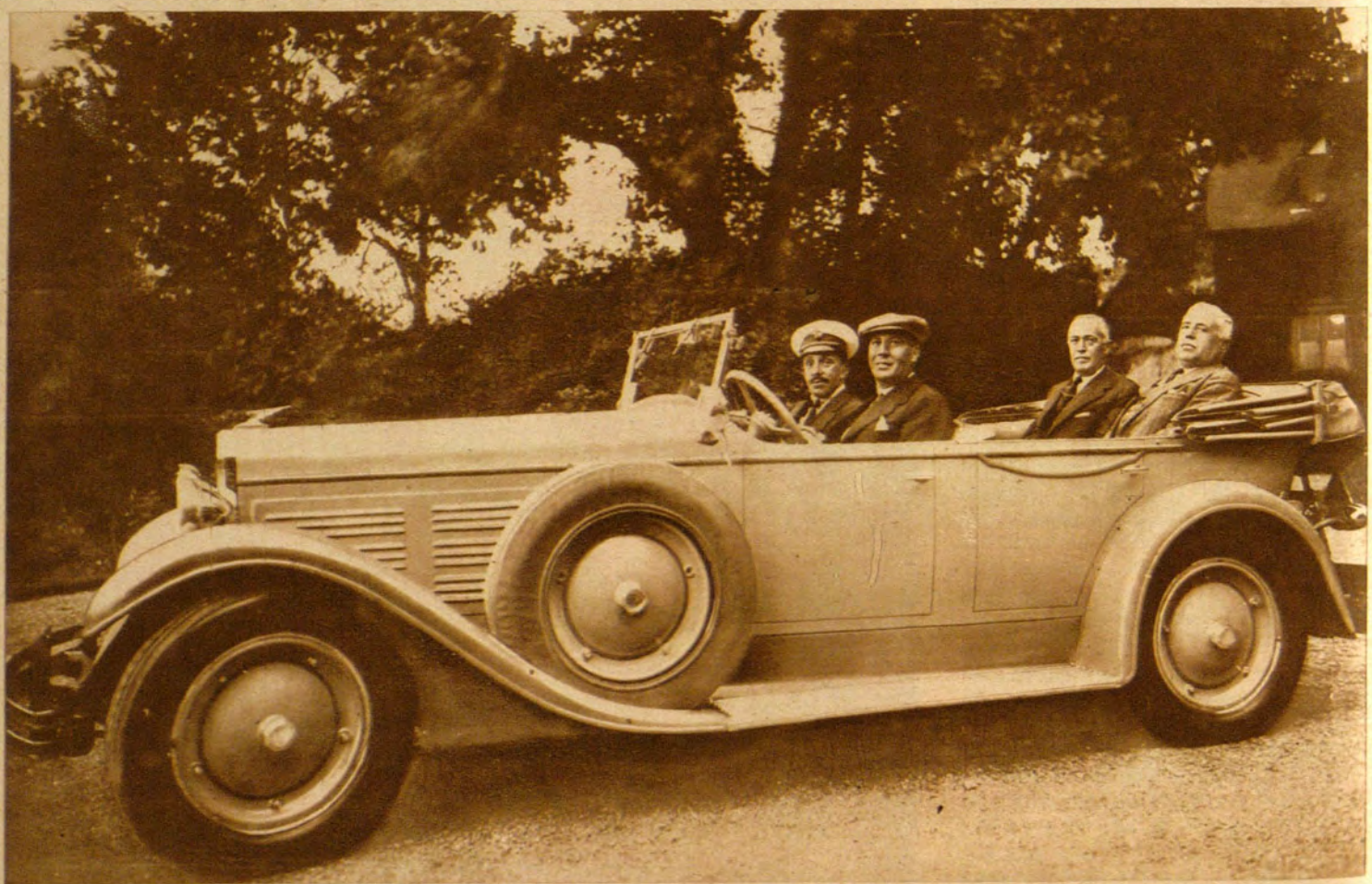
MUNTANYES RUSSES BUG

(Última novelat en els Parcs Americans)

WICHING WAVES
SKOOTER - DISCOS
CASCADA - SKATIN
AEROPLAN S
TEATRE A L'AIRE
LLIURE i altres

Totes de gran emoció i alegria - Proveu d'anar-hi i hi tornareu

La millor forma de traslladar-s'hi és pel funicular de Montjuïc, estació del Paral·lel, xamfrà Comte de l'Assalt
Bitllets combinats amb el Parc d'atraccions

El rei amb el marquès de Pateras-Pescara, en el nou cotxe prototipus de turisme Nacional-Pescara, producte de la Fàbrica Nacional d'Automòbils, S. A. (de Barcelona), en el Palau de Miramar de San Sebastián.— El monarca ha dedicat els màxims elogis al nou cotxe espanyol i ha adquirit el primer exemplar de la sèrie que aviat es posarà en fabricació

"Azorín" ens parla de Catalunya i diu que d'aquí endavant vol estrenar les seves obres a Barcelona

DE l'obra d'«Azorín» a la seva vida particular hi ha un món. Quan pren la ploma, és a dir, la màquina — perquè escriu a màquina — és cada dia més ple de noves inquietuts i del desig de seguir camins nous.

En canvi, des que es lleva i obre les finestres de bon matí, perquè entri el sol, fins que, cap al tard torna a tancar les mateixes finestres, la seva vida llisca sempre pel mateix camí. Llegir, llegir, i llegir sempre... i després tectejar perquè els dits àgilment saltadors dibuixin el pensament...

I quan el món, en aquesta hora clara de les deu del matí, comença a reviuir, «Azorín» ja ha venut el seu tribut d'una jornada; una escena dramàtica, un capítol novel·lesc o algun article.

Llavors, «Azorín», pren la seva «maquilla vasca» — un bastó que és engruixit cap a terra i acaba en una virolla de ferro, més ardua que la llança del Quixot. Armat així, comença a passejar per les afores de la ciutat fins a l'hora de dinar. Després la seva gran diversió és seguir llibreries, sobre tot llibreries de vell — i, cap al tard, arriba a casa seva, content de les seves compres llibresques, a tancar-se de nou per llegir i tornar a llegir encara... Sopa d'hora i se'n va a dormir aviat.

Així un dia i un altre dia. En canvi, literàriament, mai no és igual.

A San Sebastián, «Azorín» és un dels estujejants desconeguts de la ciutat. Ell no acut a les festes, ni participa de la gatzara dels estujejants ociosos.

He saludat el vell amic quan començava el seu passeig matinal. L'he pregat de mirar un moment el company fotogràf que volia fer una placa per IMATGES. La fotografia de les intervius, és un «conste y certifico» notarial.

Naturalment, ens hem posat a parlar de Catalunya.

«Azorín» és un dels pocs literats castellans que segueix al dia el moviment literari i cultural de Catalunya.

Catalunya — em diu — ha estat sempre la innovadora en tot. La primera línia regular de diligències que va haver-hi a Espanya va establir-se a Catalunya i funcionava mentre a la resta de la Península el viatjar era un mite.

— Literariament — afegeix — sempre ha estat també, la innovadora. Quan vaig traduir al castellà «La intrusa», de Maeterlinck, el gran escriptor ja era traduït al català. Espanya ha tingut només dos grans poetes d'envergadura lírica universal i tots dos han estat catalans; Maragall i Verdaguier.

«Azorín» em mira i em demana: — Digues-me, si sabeu un poeta de llengua castellana que pugui comparar-s'hi?

I continua:

— Ara acaba de morir Narcís Oller, que fou el que portà la nova saba del realisme quan a Madrid encara no hi pensava pas ningú.

Arribem a una esplanada meravellosa de llum i de paisatge, que els donostiarres han dedicat a «jardí dels infants». Allí, voltats de centenars de quitxalla que rodola pel verd, «Azorín» em conta els seus plans futurs:

— Totes les noves corrents d'Europa s'acosten a Barcelona, com a l'únic mar de

Espanya només ha tingut dos poetes d'envergadura lírica universal, i tots dos han estat catalans: Maragall i Verdaguier — diu «Azorín» al nostre col·laborador

comprensió que ofereix la Península. El meu propòsit és d'estrenar en endavant les meves obres a Barcelona. Aquest hivern em sembla que hi estrenaré «Judith» i el meu auto sacramental «Angelita», que ja ha estat representat en la intimitat per un grup d'amics de Monòvar.

Vaig a Barcelona tranquil, convençut

que la meua obra hi tindrà un auditori, que encara que pugui refusar-la, hi va amb l'esperit curiós i net de prejudicis. Es tot el que pot esperar un autor.

FELIX CENTENO

San Sebastián, setembre

El mestre Fontbernàt, l'home que ha creat més orfeons del món

No us agradaria cantar?

En Fontbernàt va pel món fent aquesta pregunta al primer que troba:

— No us agradaria cantar?

Ho demana amb una veu metàl·lica, amb el seu posat de dolçor. L'interrogat, com que no hi comptava, no sap com respondre la pregunta. Però la bonhomia amb què li ha estat formulada, el deci-

seva batuta ha estat a tot arreu una vareta màgica.

— No us agradaria cantar?

Si un dia us demanen això al tramvia, o al cafè el qui us fa la pregunta és En Fontbernàt. L'ha fet en tots els idiomes, sota tots els climes, en els moments de bohèmia, en les hores d'aventura, en les amargues d'exili, en les d'heroisme i a dintre de la presó i tot.

en el seu ram, tots els rècords. Demaneu sinó quants chors ha creat. La llista és llarga: El «Chor Català», de Perpinyà; la «Chorale Déodat de Séverac», de Tolosa; el «Chor occità», de París; «La Bourrée», composta exclusivament d'auvernians i el «Chor Popular», de París, on hi havia gent de tot arreu.

Els programes eren fets sempre, a base de cançons occitanes, recollides i harmo-

El mestre Fontbernàt, en la seva pròpia sala. París, Tolosa, Burdeos, fins la presó de Perpinyà! l'han vist així, voltat dels seus entusiastes coristes. — Ací el tenim en un dels assaigs de l'Orfeo de Llevant que presentarà a l'Olympia en el gran festival pro-presos

deix a respondre, finalment, amb un aire d'excusa.

— No hi he pensat mai. No sé si serviria.

Aquest és el moment de l'apostolat d'aquest home, que ha nascut per tenir una batuta a la mà, i tot de cantaires al volt.

— Tothom serveix. La qüestió és posar-s'hi de gust.

És la seva teoria. La seva teoria i el seu miracle. Per ara, no li ha fallat mai. Un miracle que començà a practicar amb un grup de pescadors, a l'Escullera i l'ha anat multiplicant com el del pa i el dels peixos. Dintre del seu equipatge, ha portat sempre un Orfeo. La punta de la

Si ens descuidem converteix fins i tot en corista de l'«Orfeo de Llevant» al nostre fotògraf.

— Així també n'aprendreu, no Cases? — va dir-li després del primer dispar de magnèssium.

Vam creure que la informació no podria acabar-se. Va venir de poc que En Cases no s'asseu entre els barítons, per cantar l'«Himne a l'arbre fruïter».

Els "records" d'un braç dret

Aquest braç dret que s'alça, rígid, dirigint l'«Himne a l'arbre fruïter», al moment que entrem a la sala d'assaigs, ha batut,

nitzades pel mateix Fontbernàt; cançons catalanes i sardanes. Tota aquesta gent ha recorregut França per tots quatre costats. No cal dir el bon servei que ens han fet aquesta gent amb la cançó als llavis... Val a dir que Fontbernàt ha estat també el qui ha portat les cobles catalanes a França.

Un nervi d'acer

Mireu-lo, dret, al costat de l'harmònim, que a mesura que ell s'alça, fa l'efecte que es va empetitint. És Josep Fontbernàt. Ara fa de director de l'«Orfeo de Llevant». Dirigeix l'«Empordà» — amb

quina força! El cos i el braç formen una sola línia nerviosa. Un nervi d'acer. Fa l'efecte que la batuta es vincla; el que es vincla, realment, és ell.

El moment que en Fontbernat és més ell mateix és ara que, alçat de puntetes, manté dret el braç i el cos i el cap i aguanta només amb els ulls l'alè i la vibració dels seus cantaires.

Per gràcia d'aquesta vibració els seus cantaires no són pas com els altres cantaires. L'aspiració del mestre sembla que és la de convertir el seu chor en una mena d'exèrcit. Ja ho és. Canten amb foc. Diríeu que, durant l'assaig, els braus orfeonistes de l'«Orfeo de Llevant» es senten encongits, asseguts a la cadira. Vol-drien alçar-se drets per seguir així més fidelment el ritme nerviós i inquiet del seu mestre.

Clavé que torna...

Costa d'imaginar-se, a través dels chors que porten el seu nom, l'apostolat de Clavé. Aquesta sala d'assaigs de l'«Orfeo de Llevant» ens en pot donar, però, una idea ben precisa.

Mireu els cantaires, si us plau: pescadors, descarregadors del moll, homes de la Barceloneta de tots els oficis, uns que voregen la quarantena i d'altres que no han entrat encara a la quinta. Tots vénen puntualment, havent sopat, es prenen unes hores de son i canten amb aquest delit que engresca. Tant, que hi ha moments que no sabeu ben bé si és en Fontbernat el que els ho encomana o bé són ells els qui exalten al seu mestre.

Fixeu-vos encara en els espectadors: hi ha dones i criatures i vells. Les dones amb criatures al braç miren des de la barana o des d'un recó de la sala i escolten amb un gran enterniment.

Fontbernat dirigeix i els sermona. Els parla paternalment i els diu que ho fan molt bé. I té raó. Ara, entre els vostres cantaires (i aquest *vostres* té tot el sentit, mestre Fontbernat) sou un Clavé més jove, més neguitós (sou dels de Prats de Molló) un Clavé, en una paraula, que no fa pensar pas gens en el del monument.

Un Orfeo a l'equipatge

Gairebé amb l'equipatge als dits, saltant del tren, Fontbernat arriba a Barcelona i sense llevar-se la pols del viatge crea un chor: L'«Orfeo de Llevant», que és una delícia de sentir. Com ha anat el miracle? Part de la cosa ve de lluny. Amb alguns dels coristes (d'ara Fontbernat havia fet les seves primeres armes de director. Com que no tenien local, assajaven a

l'Escullera. El passeig de mar els veïe primerament a grups cap a l'assaig. Més tard, ja els veïe amb la senyera enlaire... Però — com en les cançons populars — aquell minyó de les cançons va anar a «servir al rei». Va estar-s'hi poc. Passà la frontera. Creava orfeons, saltant del tren. Els coristes de l'«Orfeo de Llevant» sabien que el seu mestre no perdia el delit. I l'esperaven. Per això el miracle ha anat a mitges. Ell ha trobat els seus coristes i els coristes han trobat el seu director. El chor s'ha fer sol.

La conquesta del Senegal, en una nit

*«A la ciutat de Lleida,
n'hi ha una presó...»*

De presó n'hi ha també una a Perpinyà on tampoc no hi manquen presos. I per acabar-s'hi de semblar, els presos també hi canten. És a dir, van cantar-hi una nit. Eren un presos de bona mena, d'aquells que fan quedar bé les presons. I cantaven de primera. Tenien director i tot, un director al qual no li mancava ni la batuta. Era — no podia ésser d'altre — el mestre Fontbernat.

A les presons d'aquí — i a les de Perpinyà — cantar cançons no és pas una cosa molt ben vista. A Perpinyà, sobretot, en aquells moments podia tenir tot l'aire d'una provocació. Els presos hi havien entrat amb l'aire de gent temible — i per segons qui ho eren, efectivament. — Els senegalesos els havien reüllat, a l'entrar i els vigilaven de la vora.

Però, mireu, les cançons d'aquella nit — que devien ésser molt ben cantades — ressonaven reixes enfora amb un so commovedor. Les parets de les presons no n'han sentit gaires i els senegalesos que tenen cançons seves no n'hi poden cantar... «L'Emigrant», «L'Empordà», «Les flors de Maig» els van arribar al cor. Els ulls els espurnejaven. Van anar a trobar als coristes i van dansar al seu davant, eternits, les danses de la seva terra...

Fontbernat amb la seva batuta havia conquistat en una nit, el Senegal. Podien donar el cop aquella matinada i amb l'ajuda dels tendres guardians de la presó apoderar-se de Perpinyà, almenys un dia. En Gassol hauria estat prefecte i en Fontbernat, batlle, amb la batuta plena de borles, fent de vara...

Els Chors i els Orfeons

Fontbernat vol tornar els nostres chors a la seva tradició magnífica. Els Orfeons sempre — diu — han de comptar que les veus blanques donen tot un altre aire en les cançons. Els chors — afegeix — han d'ésser una cosa més baronívola, més forta. I cal sentir cantar aquest chor per veure que això ja no és, simplement, un projecte. Ara acaben d'oferir també al mestre Fontbernat, pressentint probablement l'apostolat que es proposa de cara als Orfeons, la direcció del chor «Catalunya Nova», nom ple de ressons, que es mereix ben bé aquesta batuta que sembla que tindrà aviat.

Tots hem d'anar-hi

Demà, a l'Olympia, es celebra un Gran Festival benèfic. Tots hem d'anar-hi. Per primera vegada es presentarà al públic de Barcelona Fontbernat i el seu «Chor de Llevant». Feu-los una ovació llarga, llarga. Se la mereixen.

(FOTOS CASAS)

«La, la, la... Tothom a punt?»
Un moment després, emportats pel ritme vibrant i nerviós del mestre Fontbernat, els cantaires de l'«Orfeo de Llevant», faran veritables meravelles...

ELS ENCANTS NOUS DE BARCELONA

—Ep, quant, això?
 —Quatre pessetes.
 —Quatre pessetes? I aral
 —Quant en dona?
 —Dos rals.
 —Dos rals? Quina bar-
 ra! Primer ho llenço. ¿Què
 s'ha pensat?
 —Escolti?
 —Què?
 —Digui l'últim.
 —Amb ganes de ven-
 dre, catorze rals, vaja.
 —No farem res.
 —Escolti?
 —Què?
 —Tres pessetes, vaja.
 —Dos rals.
 —Vagi, dona vagi!
 —Escolti?
 —Què?
 —Dues pessetes.
 —De cap manera. Ja li
 he dit que dos rals i no
 pujo més.
 —Vaja, nielseu ni el meu.
 Matem-ho a sis rals, vol?
 —No; ja he dit dos rals.
 La dona fa l'acció d'a-
 nar-se'n i la venedora la
 deixa caminar tres passes i quan veu que no torna
 la crida.
 —Escolti. Tingui!

La compradora s'enduu ben embolicat l'objecte
 de tant regateig i quan ha caminat unes quantes
 passes ho desembolica. Sí, està bé, pensa, no m'ha
 enredat de gaire. I la venedora tira els dos rals al
 calaix. Vatuia — exclama — que m'ha costat; que
 n'estan de malament les coses!!

Els Encants són una cosa típica, tots ho sabem,

Després de llegir aquest anunci els nuvis
 no podran donar l'excusa dels mobles...

Una bata? De la mena que vulgui: de
 percal, de cretona, fins de crespó!

Per noranta-cinc cèntims,
 un collar de fantasia. Gal-
 rebé es podria dir que la
 fantasia està més en el
 preu que en la qualitat

una cosa pràctica i a més una cosa neta i fins de
 vegades estètica i tot. Ara, amb la nova marquesi-
 na, els Encants fan goig de debò.

S'havia parlat d'instal·lar-hi taulells i de vestir
 d'uniforme les venedores. Només que van trobar
 que això els perjudicaria els interessos perquè
 llavors la gent no li semblarien els Encants i dis-
 minuirien les vendes. Als Encants venen tota mena
 de coses i a tota mena de preus. Trobareu vestits,
 sabates, roba interior, màquines d'afaitar, corba-
 tes, pintes, portamonedes, collarets, roba de llit i de
 taula, stors, sastreria d'home, pisa, cassoles d'alum-
 ini, cadires, pells, ventalls, mitges, samarretes,
 vestits de bany, cintes, joguines en fi: de tot. I no us
 penseu que tot això que us he anomenat ho po-
 gueu adquirir en mal estat, no. Perfectament i nou
 de trinca. Igualment podreu comprar-vos un renard
 argentat, que una nina Lenci, que unes mitges de

gasa, que un joc de cassoles per a la cuina, que unes lligacames. Només que als Encants
 com a tot arreu cal no badar, com se'n diu, i d'una cosa que te'n demanen deu pessetes
 oferir-ne tres rals amb la seguretat que us endureu allò cap a casa.

Les parades que més abunden són les de robes, les de mitges i les de bisuteria. A les de
 roba podreu adquirir-hi uns crespons baratets que amb les llums i els sorolls de la música
 dels envelats ningú no endevinarà que són comprats als Encants.

A les parades de mitges, la cosa canvia i oscil·la. Hi ha de tot. Mitges a tots els preus i
 de tots els colors i de totes les mides. D'aquí devia sortir aquella cançó popular «La Paula
 en té unes mitges, comprades als Encants...» I amb les mitges dels Encants passa com amb
 les corbates de pesseta, tothom en compra, però d'amagat. Gairebé totes tenen una petita
 tareta, però bahl! després de posades no es veu, i com que les mitges és una despesa tan
 extraordinària per a les dones!... De mitjons també en venen. Ara que de mitjons no se'n
 venen tants. És a dir, els mitjons que es venen als Encants els compren les dones mateixes
 per a llur marit. Els homes a penes si hi van mai. De tant en tant se n'hi veu algun, però
 no massa sovint. Més aviat quan hi van ho fan amb llur dona. Elles se'ls emporten.
 «Vina que anirem als Encants» i cap allà... Per això es veuen tota mena de coses. Un guar-
 dia civil que emparaula un gibrell per a rentar plats, un
 cobrador de tramvia que es compra una corbata pel dia de
 festa, etcètera.

Una dona que s'entesta en ficar unes sabates al noi i no
 li vénen bé i la criatura protesta.

Una altre que compra unes arracades per la filla que ha

«La Paula
en té unes
mitges,
compra-
desals En-
cants...»

d'anar a festa major i pregunta si no li faran mal a l'orella perquè té una pell molt delicada.

Una senyora que adquireix un renard i l'espolsa per constatar si muda.

Una altra que regateja un brodat per la camisa, d'un blanc dubtós...

Una senyora amb mantellina que gemega i crida i enssenya el portamonedes que li acaben d'obrir enduent-se-li tres duros que hi duia per fer compres. Tres o quatre dones més al seu entorn que ho comenten i cadascuna explica l'història del dia que a ella li van obrir el seu.

La venedora del davant que diu que s'ha d'anar amb un pam d'ulls perquè sempre n'hi ha que preguen pels descuidats.

Una dona grossa, meitat gitana, que passa amb una plàtera de bunyols, popularíssims, a deu cèntims.

Una altra dona amb una criatura al coll, bruta i raquítica, que ven agafa-planxes a vint cèntims i que fa el seu home que s'ha quedat sense feina.

Un marrec, desvergonyat, que puja tres pams i que us ve al darrera oferint-vos un manat de teies per encendre el foc o un forc d'alls per trenta cèntims.

Un home vell, amb gorra, que fa volar uns coloms de paper groc, i els crida, a vint cèntims, «pel nen i per la nena».

Els venedors s'exclamen, però s'exclamen sempre.

— Si encara no fem pel que ens espavilen.

— Vostè no sap les llaunes que hem d'aguantar. La «senyora Caterina» que regateja fins a perdre la veu, i que quan gasta un duro dispara una canonada a Montjuïc!

És horrible!

Parlem de la prohibició de l'Ajuntament de vendre res nou. Criden i

protesten. Això és un absurd, diuen, nosaltres només venem, «gangues», coses d'ocasió i coses velles disfressades de noves perquè sinó el públic no les voldria. I s'agafen per aquí, perquè diuen que són coses noves. En aquest món es veu que tot és l'apariència... Sort que costa menys fer semblar una cosa vella que no pas nova, almenys en el nostre ram, eh? I fer-ho semblar vell, encara. Però els que van darrera les gangues també volen que sembli nou.

L'Ajuntament té el projecte de construir un Hotel de Vendes. Però és un projecte, i l'Ajuntament en té tants, que no ve d'unl. A més això són falsos rumors. Fixi's que precisament construïren aquesta marquesina no fa gaire. I gairebé fóra llàstima que aquesta marquesina, que protegeix els nostres Encants del sol, del vent i de l'aigua no tin-

FOTOS
ESMEN

Escenes
comaque-
sta, en pas-
sen molt
sovint. La
dona, que
no té per-
mis per a
vendre ba-
nanes, se-
gueix d'ò-
cilment el
guàrdia i
encara té
temps per
dedicar un
somriure
al fotògraf

gués temps de lluir com es mereix. Fixeu-vos que en un lloc on és possible de vendre només coses autènticament velles, o bé oficialment velles és recobert per una marquesina flamant, sense cap mena de dubte...

I què dimoni! Ja ens espavilarem i recorrerem allà on sigui. Nosaltres els venedors dels Encants som una gent, una mica importants que fins tenim la nostra Reina i tot, i doncs què s'havia pensat?

ROSA MARIA ARQUIMBAU

Una vista dels Encants, amb la nova marquesina que els protegeix del sol, del vent i de la pluja

5114-139

Bodegó de trinxera. De trinxera molt confortable, encara.

RES DE NOU A L'OEST

DEL MILLOR LLIBRE
DE GUERRA, EN SURT
EL MILLOR FILM

Descoberts pel coet il·luminós que crea una resplendor de dia al mig de la nit, els soldats interrompen el seu avanç i s'ajeu sobre les alambrades per escapar a l'atenció de les ametralladores enemigues...

Ara que la projecció s'ha acabat, que vingui la llum de la sala i l'estridència del jazz. Ens convé treure'ns del damunt la tristesa que ens aclapara. Volem sortir al carrer. Ens fa por que el film recomenci i no respirarem a gust fins que hàgim passat a l'última porta.

Realment, aquest film ens ha deprimit. El seu realisme ens ha estat, efectivament, una tortura. Acabem de sortir de la projecció del film «A l'Ouest rien de nouveau», es dir, la versió cinematogràfica de la famosa novel·la d'Erich M. Remarque, realitzada a Nord-Amèrica per la Universal Films, que porta tot Londres al cinema.

Ara sí que no voldriem de cap manera contemplar una desfílada marcial. Tota manifestació militarista en aquests moments ens repugna. La projecció parlant d'aquest film, tan depriment com meravellós, és presentada amb la seva versió integral, després d'unes terribles mutilacions de la censura.

Es tracta d'una maravella de tècnica i d'interpretació. Hi ha, però, una dolor viva i penetrant. No costa d'endevinar que els realitzadors tècnics d'aquest film, són homes que han viscut dies i dies a la trinxera, que contemplaren aquella visió de creus i més creus sobre els camps on ara tornen a haver-hi ocells i la bona herba. Tot això i l'afer de les liquidacions és el que queda tangible en l'escenari de la Gran Guerra que, oblidadissos com som, sembla ara que a través dels anys vagi empetitint-se.

El cas de Remarque és realment extraordinari. Fou un de tants soldats durant la guerra i ara ha estat el narrador que l'ha dit amb més força, amb una suggestió més punyent. El seu llibre ha estat d'entre els llibres de guerra, el millor. Per això aquest film és també el millor, d'entre tots els films de guerra.

D'aquest llibre de Remarque ha pogut dir Pierre Bost: «Remar-

La filmació de l'escena màxima de *Res de nou a l'oest*, quan el soldat alemany ha de passar tota la nit en un forat d'obús tenint per company un soldat francès moribund, que ell ha occit. Aquest moment condensa tota la desesperada tragèdia de la guerra

Les mans del soldat que carrega el canó.

Carl L. Laemmle, director de la Universal Films examina amb Erich Maria Remarque, l'escenari de *Res de nou a l'oest*.

La sensació de misèria és tan punyent en aquest film com el vessament de sang. Tant com el soldat dessagnant-se a la trinxera us commou l'espectacle — mireu la nostra foto, bodegó crudel — del parell de sabates esbocinades per la suor i pel fang, la trista palangana i l'escombra amb una barba com la del *Père Noël*.

¿Quina serà—repetim-ho—la lliçó de la guerra?—no gosem dir la lliçó d'aquest film—. Sembla que la sensació dolorosa que sent l'espectador davant d'aquestes escenes, a desgrat de llur verisme meravellós no és suficient per a provocar l'esmena. Algun moment fa témer que, al revés, esmola l'enginy per produir la destrucció, amb més confort. Cal, diuen, el nou gas, el gran canó, l'avió perfecte.

No cal esperar que ni un llibre, ni un film, ni una cançó puguin posar unes ales prou resistents — unes ales metàl·liques, per exemple — al colom de la pau. Hem de refiar-nos només que després de l'inventor de la Gran Guerra, vingui l'inventor de la Gran Pau.

MIQUEL CALVET MARTÍ

Ventimiglia, agost

que no havia escrit res; potser no escriurà mai més res i gairebé gosem a dir que valdria més així. Ho ha dit tot. No fóra un espectacle prou bell la repetició d'aquestes coses ni que intentés dir-ne d'altres al marge. Aquest llibre—afegeix —abominable i terrible, és veritablement el llibre d'un mort».

Efectivament, no hi ha en tot el llibre ni un alè de vida, ni un bri d'esperança. L'espectacle clar del món és vist a través d'uns ulls emboirats.

No cal dir que en el film tot això guanya crueltat. És d'un realisme, diguem-ne, més directe i encara filmat amb una audàcia sense precedents, amb tots els recursos, amb tots els enginys que permetien els operadors d'actuar a ple camp en totes direccions. I sobretot una instal·lació perfecta del micròfon. Convenia no perdre cap so, cap detall de la lluita.

La visió d'aquest film planteja a l'espectador el problema de la lliçó de la guerra.

Hem assistit, de moment, gràcies al film, a l'espectacle impagable de veure com els londinencs, tant titllats d'impasibilitat i de fredor es trasbalsaren literalment davant d'aquestes escenes combinades hàbilment a base de crueltat i de tècnica. Ja és una aliança temible!

Tots estem d'acord que la pluja dona una gran qualitat a les ciutats. El paisatge urbà, afinat pel vel de l'aigua i per la brillantor dels asfaltats agafa un prestigi insospitat, que no té res a veure amb la ciutat lluminosa de les hores del sol... i de la pols. — La Rambla de Canaletes sota la pluja.

Els gratacels de la Plaça de Catalunya... La pluja ha allunyat el tràfec i ha aconseguit sobre el paisatge urbà els mateixos efectes d'un dia de vaga general... Sort dels ciutadans que passen en primer terme, que si no, seria qüestió de creure que la pluja espanta els barcelonins d'una manera exagerada...

La perícia del fotògraf, afavorit per la sortosa aparició d'aquest autobús, ha aconseguit donar a aquest recó de la Plaça de Catalunya una perspectiva de gran capital. Està clar que Barcelona ja ho és una gran capital, però de tant en tant, ens calen aquestes comprobacions gràfiques per confirmar-ho i mantenir-ho.

B A SOTA

BARCELONA A LA PLUJA

Només la pluja ha pogut aconseguir l'espectacle, tan difícil, d'una Rambla gairebé deserta. Des de dalt el monument, Colom deu contemplar l'esporguiment dels ciutadans amb un somriure si és no és mofeta... Si a la gent del seu temps els hagués fet tanta por l'aigua, les Amèriques encara estarien per descobrir.

Aquesta família que se'n va Passeig de Gràcia amunt, sota la pluja, i amb el mirall tremolós de l'asfalt sota els peus, ens fa pensar que les coses devien anar una mica així en aquells temps venturosos en què els sants barons tenien el privilegi de caminar tranquil·lament per sobre l'aigua

Trabal, capità del «R. C. D. Espanyol»

EL CAMPIONAT DE FUTBOL ●

Parlen els capítans del «Barcelona», «Espanyol» i «Europa». — L'absència d'en Zamora. — Serà campió el Barcelona?

amb en Zamora eren a un preu, i sense ell seran a un altre. I totes aquelles *tournées* que feien, ara potser no las podran fer.

— Aquest traspàs d'en Zamora perjudicarà molt a Catalunya?

— No. L'interès del campionat el portaran altres factors. I quan a l'equip representatiu de la nostra terra, com que fa tan pocs partits...

Parla l'Alcoriza. — El capità de l'Europa ha contestat sense titubejar.

L'opinió general dels aficionats al futbol de Catalunya, és que d'entre el Barcelona, l'Europa i l'Espanyol en sortirà el campió de la temporada que ara ha començat. Evidentment, són aquests tres equips els que damunt el paper tenen més possibilitats d'aconseguir el títol de campió de Catalunya, i per això ens ha semblat que interessaria conèixer l'opinió dels capítans d'aquests tres equips sobre un tema tan interessant. De passada hem aprofitat l'avinentesa per a demanar als nostres entrevistats unes paraules sobre el traspàs d'en Zamora al «Real Madrid F. C.» Reprodïm a continuació el que ens han dit.

Parla en Samitier. — El capità del Barcelona ens ha dit com a primera providència:

— He advertit, ja, que aquest any no he vist jugar els equips que han d'ésser els adversaris del meu en el campionat de Catalunya.

— Així, doncs, la llista que hem demanat de la classificació final...

— No la puc fer. Amb el ben entès que encara que em semblés que conec la vàlua actual dels equips de primera categoria, tampoc no la faria.

— Però almenys el primer lloc...

— Aquest sí. El primer lloc serà pel Barcelona. Em sembla que estem bé de jugadors i de forma, i nosaltres juguem sempre posant-hi tot l'interès. A més cal no perdre de vista un detall molt important. El traspàs d'en Zamora ha debilitat extraordinàriament l'Espanyol, que era l'obstacle que a nosaltres ens havia costat sempre més de vèncer.

— Així l'Espanyol s'ha equivocat en traspasar en Zamora?

— Sí, l'Espanyol no sap pas el que ha fet. En Zamora era l'ànima del seu equip, i sense ell tindrà molts treballs per aguantar-se en el nivell actual. A més, econòmicament també aquest traspàs ha estat un disbarat. Tot i que diuen que en Zamora els costava molts diners, calia que es recordessin que gràcies a ell feien unes recaptacions que ara no faran. Els *bolos*

— El campió d'aquest any serà novament el Barcelona.
 — Així la classificació final...
 — Entenc que els sis equips es classificaran per l'ordre següent:
 1. Barcelona. — 2. Europa. — 3. Espanyol. — 4. Badalona. — 5. Júpiter. —
 6. Sabadell.

— El campionat serà interessant o no?
 — Sí, serà molt interessant.
 — Però el traspàs d'en Zamora...
 — El traspàs d'en Zamora ha tret l'interès dels partits que jugarà l'Espanyol, però hem de tenir present que no tot el món s'acaba amb l'Espanyol. Aquest any sembla que el Badalona està molt bé. I a més el reingrés del Sabadell a la primera categoria amb els conseqüents partits al camp de la Creu Alta, portarà molt joc. I recordem-nos també que al camp del Júpiter és molt difícil anar-hi a guanyar.

— L'Espanyol ha fet ben fet o no de vendre's en Zamora?
 — L'Espanyol no sap el que ha fet. En Zamora era mig equip. Sense ell no serà el que era i els davanters contraris xutaran a gol amb la mateixa naturalitat que ho fan quan defensa la porta un altre porter qualsevol. Diguin el que vulguin, en Zamora era una coacció moral pels davanters que jugaven contra ell.

— I econòmicament?
 — Amb tot això l'únic que hi haurà fet negoci haurà estat en Zamora, que

Alcoriza, capità
del «C. D. Europa»

ha cobrat deu mil duros nets que aquí hauria hagut de treballar molt per guanyar-los. Pel que fa referència a l'Espanyol, això de què s'hagin venut en Zamora, al·legant que costava massa de mantenir, és una aberració. Els quinze mil duros que han tret d'aquest traspàs ja se'ls han gastat comprant jugadors nous. I a més ja saben que aquests diners en dos partits contra el Barcelona els feien, mentre que ara...

— I el Madrid ha fet una bona adquisició?

— Em sembla que no. No és pas que vulgui dir que en Zamora no valgui la pena, sinó que em fa l'efecte que els portarà moltes raons amb els altres jugadors. La veritat és que no fa gaire de bon veure que un de sol s'emporti tots els beneficis d'una temporada.

— I el Madrid serà campió d'Espanya?

— No. Nosaltres mateixos, al Guinardó, si estem una miqueta bé, els guanyarem.

Samitier,
el capità
del «F. C.
Barcelona»

Parla en Trabal. — En escriure aquestes ratlles, l'Espanyol encara no havia designat capità del seu equip. Si ens vàrem dirigir a en Trabal fou perquè ens indicaren la possibilitat que fos ell el substitut d'en Zamora en comanar l'equip blau-blanc.

— És molt difícil — diu en Trabal — establir la classificació dels sis equips de la primera categoria en acabar-se el campionat.

— Però bé podem preguntar qui quedarà campió, no?

— Això sí que ho puc dir. Encara que sorprenguin les meves paraules, confesso que estic convençut que el campió de Catalunya d'aquest any serà l'Espanyol.

— Sense en Zamora?

— Precisament perquè no hi ha en Zamora és pel que creiem que jugarem amb més entusiasme que mai. S'ha dit i repetit que en Zamora era mig equip de l'Espanyol i que nosaltres, sense ell, no farem res de bo. I això és senzillament inadmissible. ¿És que l'Espanyol no té cap altre jugador de vàlua? ¿És que els gols als porters contraris també els feia en Zamora?

— Però l'Espanyol hi ha perdut molt amb aquest traspàs.

— No negaré que en Zamora és superior a l'Aznar, de la mateixa manera que ho és als altres porters de la Península. Però en aquest món tots els mals tenen remei, i com que no hi ha ningú necessari...

— I, econòmicament, l'Espanyol ha fet un bon pensament o no?

— Tota vegada que jo sóc jugador d'aquest club, em crec que valdrà més que canviem de tema. Podem dir, per exemple, que aquest campionat serà tant o més interessant que els altres.

XAVIER PICANYOL

LA pel·lícula ha estat filmada en tres sessions. S'ha treballat en llocs distints, en llums diverses i en condicions bones i difícils. L'indole especial de reportatge de la pel·lícula, no feia possible un avenç de guió. Per tant s'ha lluitat sobre el terreny, improvisant i resolent la filmació d'acord amb la gent i el lloc.

En determinades escenes han treballat tres càmeres. La presa de vistes d'un film esportiu exigeix una facilitat de col·locació de càmera i generalment l'operador ha de treballar en situacions forçades.

En «Barcelona Esportiva», la càmera que ha actuat més ha estat una «Bell & Howell» automàtica, màquina portàtil, que permet la presa de vistes més perilloses amb un mínim de risc i amb un màxim d'èxit.

La multitud. — Un factor essencial en el film havia d'ésser la multitud, el públic emplea els camps i les pistes, que s'apassiona, crida i aplaudeix, és a dir, l'espectador, protagonista. Es cercà un partit de futbol classificat com culminant que tingué lloc a l'Estadi. I s'enfocaren de cara a la gent les càmeres filmadores.

La presa de vistes en públic es sempre perillosa. La gent observa el cameraman com si fos una besitola estranya i tan aviat com s'engega la manivella d'act i d'allà s'alcen braços, saltin barreirs... Però una vegada ha començat el partit l'atenció es concentra al terreny de joc. Aleshores és el moment d'actuar, encara que amb certa discreció, car la reacció de l'espectador que espontàniament s'ha deixat portar pel seu entusiasme, en veure's sorprès per l'objectiu, és immediata.

Una de les càmeres fou exclusivament destinada a recollir les manifestacions expansives d'un grup d'espectadors, declaradament partidaris d'un dels equips contendents. En esclatar el gol de la victòria, aquesta càmera després de tota una tarda d'espera, recollí un espectacle de magnífica realitat.

Moments difícils. — La presa de vistes més lleugera fou la de Golf feta a Pedralbes amb la intervenció d'un grup d'aristòcrates barcelonins, els quals eren presidits per la senyoreta Llorach. La pitjor,

E FILM BARCELONA

la de motorisme, realitzada a l'encreuament de la Diagonal, amb el camí de Pedralbes. Intervenia l'equip de la *Motosecoche*. El salt d'En Garriga, que després calgué filmar a la Rabassada, en un viratge arran de la càmera, bolcà del tot, i per un miracle no hi hagué una desgràcia.

A l'endemà es continuà la filmació. Garcia féu uns equilibris impressionants amb moto a 70 quilòmetres hora. A semblant velocitat es feia impossible seguir-lo amb les degudes condicions d'estabilitat. En Masferrer i En Sanromà que presenciaven la presa de vistes restaren sorpresos d'aquelles heroïcitats.

L'aviació. — El personatge més important de tot el que s'ha fet d'aviació ha estat l'*Spirit of Prat* el benemèrit Ford d'En Canudes. Féu de plataforma, de correu, de guia i finalment d'artista, car surt al film a quilòmetre llançat, pel tros pitjor de la carretera.

En Canudes, Carreres, Xuclà, els Arxiducs, l'Aviació Militar, Aeronàutica Naval, intervingueren amb paciència il·limitada. Calia aconseguir un efecte de vol, arran de màquina i els pilots anaven assajant les altures mínimes talment com si es tractés de calçar-se les màquines i els operadors. Però els aparells temien els possibles sots d'aire i per altra banda, allà al fons de l'aeròdrom hi havien uns arbres perillosos pel remuntatge. Calgué anar al port i recórrer a l'hidro.

Tota la presa de vistes de l'aviació fou molt penosa pels operadors. El públic, al cinema, desitja els primers plans descriptius i sentir la imminència del perill. Per altra banda, ¿com fer quelcom d'original, després de tantes pel·lícules americanes amb aquest mateix tema?

L DE LA ESPORTIVA

Es treballa, doncs, sempre de prop, vorejant les hèlixs i sentint a frec, el vent de l'arrencar dels aparells. En aquesta mateixa part dedicada al motor hi ha els entrenaments i regates d'outboards. Aquest esport és practicat al Nàutic pels senyors Coll, Nogués, Batlló, Solà-Sert. Aquest darrer té el «Zas» d'inoblidable memòria. En una de les filmacions, a ple port, prenent-lo en una virada, s'ens llençà a sobre. Crits, esverament, dutxa... i a seguir treballant per aprofitar els darrers minuts que restaven de bona claror.

L'Artal. — L'actor de més voluntat de tots els que han intervingut en el film. Artal que és campió de salts, es convertí en la figura principal de tota la Natació.

La piscina del C. N. Barcelona no reuneix les suficients condicions de llum per a filmar i per tant fou precis traslladar-se a la de Montjuïc en la qual es treballà dues sessions amb els equips del Femení, Atlètic i Barcelona.

Els salts de l'Artal exigiren llarga preparació intervenint hi el «ralenti». Del mateix salt calia treure'n vistes generals i efectes parcials de llançament i caiguda i com que només actuàvem amb una sola càmera cada salt en representava tres o quatre. Artal sempre incansable, no s'hi amolnava. Es llançava amb fúria, sortia de l'aigua i s'ens posava davant, preguntant-nos.

— Què, com ha anat? Hi torno?

Li tinguérem que dir prou, perquè hauria saltat fins a l'extenuació i fins al darrer metre de pel·lícula.

La complicació del ciclisme. — El dia que vulguin saber quantes entitats i corredors hi ha dins el ciclisme oficial facin una pel·lícula.

En surten de tot arreu. Entre tanta gent no es trobava un bicicle. El senyor Sanromà ens resolgué el problema proporcionant-nos una autèntica màquina d'aquestes.

Però ens mancava l'home amb prou habilitat per passejar-s'hi. Un artista de circ, català, que ha treballat d'agost en gairebé tots els circs de França i Alemanya es prestà a fer anar el bicicle. Aquest home per a entrenar-se anà de nit, diverses vegades per diferents llocs de la ciutat. Era un espectacle imponent.

Per obtenir certs efectes de cursa s'aprofità la Cursa Internacional de l'Exposició. Per tal de donar la sensació precisa de l'esforç que els corredors realitzen en les grans pujades, els operadors treballaren estirats a terra. Per filmar el tumulte de l'arribada de ben a prop es situà un operador amb automàtica, enremig de la gent. Aquella cursa fou pròdiga en incidents. A l'arribada esclatà un veritable escàndol. Un corredor francès guanyava l'Albinyana — que és de Reus — i aquest assistit pels reusencs, protestaven amb màxima energia.

En aquestes, l'operador focà el guanyador francès i un de Reus indignat li donà una empena. Jo amatent vaig respondre. Un fotògraf, crec que En Segarra, m'ajudà... Amb penes i treballs en vàrem poguer sortir amb les càmeres intactes.

En Gamper, Samitier, Zamora i els vells jugadors de futbol. — Hi surt molta gent a «Barcelona Esportiva». Asos actuals, personalitats del món esportiu, els vells jugadors gairebé oblidats... Aquesta mobilització de personalitats ha donat molta feina i àdhuc alguna decepció. Alguns es filmaren per sorpresa. Així, per exemple Gamper, filmat mentre assistia a les proves darreres d'atletisme. Samitier hi apareix dues vegades. La filmació d'En Zamora fou per diverses causes llarga i difícil. S'adaptà amb paciència extraordinària.

Així mateix es filmà un grup d'antics jugadors portats per En Peris. Comparegueren al camp de l'Espanyol. Mentre es vestien començà a posar-se núvol. En sortir del vestuari plovia. Em va semblar que els vells jugadors d'ahir, sota una pluja grisa i amb una claror de crepuscle, podria fer molt bonic. Cobrirem les càmeres i tirarem endavant.

CARLES GALLART

L'ASSASSINAT DE ROGER ACKROYD PER A. CHRISTIE

(Continuació del número anterior)

—¿Com vau poder saber que es tractava de la tapa de la vitrina?

Vaig veure'm obligat a explicar l'incident en detall. Les meves explicacions foren llargues i complicades, i hauria preferit no haver de donar-les. L'inspector m'escoltà en silenci. Després preguntà:

—¿L'estilet era al seu lloc quan heu examinat el contingut de la vitrina?

—No ho sé—vaig respondre—. No em recordo d'haver-lo vist, però hi podia estar.

—Val més que cridem la majordona—declarà l'inspector, tocant la campaneta.

Un instant més tard, miss Russell, que Parker havia anat a cercar, entrà.

—Em sembla que no em vaig acostar a la vitrina—digué quan l'inspector li hagué fet la pregunta—. Només vaig guaitar si les flors encara eren fresques. Ah! sí, ara me'n recordo. La vitrina estava oberta i vaig abaixar la tapa tot passant.

Esguardà l'inspector amb un posat com ressentida.

—Comprenc—digué aquest—. ¿Podeu precisar si el punyal era al seu lloc?

Miss Russell esguardà l'arma.

—No us puc respondre—replicà—, car no he fet més que passar. Les senyores estaven a punt de baixar i jo desitjava allunyar-me.

—Una mica irritable, em sembla—digué Davis, seguint-la amb l'esguard, com sortia—. A veure, aquesta vitrina es troba davant d'una de les portes finestres, veritat, doctor?

Raymond parlà per mi.

—Sí, davant de la de l'esquerra.

—Estava oberta?

—Estaven mig obertes totes dues.

—Crec inútil que tractem d'aclarir més aquest punt. Algú, no diré qui, podia agafar aquesta arma a un moment qualsevol, i l'instante exacte no té gaire importància. A la matinada tornaré amb el cap de Constatacions, i fins aleshores guardaré la clau de la porta. Desitjo que el coronel Melrose ho trobi tot com estava. Sé que passa el vespre i la nit a l'altra banda del comtat.

L'inspector prengué el vas de la Xina i declarà:

—Cal que emboliqui això amb tota cura, car serà una important peça de convicció.

Alguns minuts més tard sortia de la sala de billar amb Raymond. Aquest m'estrenyí el braç, mig rient. Vaig mirar allí on ell mirava i vaig veure Davis que consultava Parker a propòsit d'una agenda de butxaca.

—Massa clar!—murmurà el meu company—. És que hom sospita de Parker? ¿Haurem de lliurar les nostres empremtes digitals a l'inspector Davis?

Després prengué dues targes de visita, les eixugà amb el seu mocador, me'n donà una i guardà l'altra. De seguida, prenent-les totes dues, les passà a l'inspector amb un somriure.

—En recordança. Núm. 1, Dr. Sheppard; núm. 2, vostre humil servidor. El major Blunt us donarà les seves de seguida.

La joventut és lleugera. Ni l'assassinat del seu amo i amic no podia ensombrir per molt temps l'esperit de Geoffroy Raymond. Potser és bo que les coses es presentin així. No ho sé pas, perquè fa temps que he perdut la facultat d'adaptar-me.

Era molt tard quan vaig arribar a casa. Creia que Carolina fóra ja allitada. No la coneixia prou! M'havia preparat una xocolata i mentre la prenia, m'extreia el relat de tots els esdeveniments d'aquell vespre.

No vaig dir res del xantaig i em vaig contentar de donar-li els detalls de l'assassinat.

—La policia té sospites de Parker—vaig dir-li, preparant-me a pujar l'escala. Sembla que té en contra d'ell molts càrrecs.

—Parker!—digué ma germana—. Fuig, home! Cal que aquest inspector sigui un imbècil! Parker! A mi no m'ho farieu creure mai.

I amb això ens n'anàrem a dormir.

—Està molt empenyada a veure't i t'espera fa mitja hora.

Carolina em precedí cap al saló on Flora es trobava, asseguda en el divà, prop de la finestra. Anava vestida de negre i es caragolava nerviosament les mans. L'aspecte macilent del seu rostre em xocà; però en parlar ho féu amb la calma més greu.

—Doctor Sheppard, he vingut a demanar-vos que m'ajudeu.

—Us ajudarà, certament, pobra criatura—féu Carolina.

No crec que Flora desitgés que Carolina assistís a l'entrevista.

—Voldria que vinguéssiu amb mi als «Cedres».

—Als «Cedres»?—vaig repetir estranyat.

—Per veure aquest home estrany?—demanà Carolina.

—Sí. Em penso que ja sabeu qui és?

—Suposàvem que era un perruquer retirat. Els ulls blaus de Flora s'obrien desmesuradament.

—Però com! Si és Hèrcules Poirot, el detectiu. Hom conta que ha fet les coses més meravelloses, tal com passen a les novel·les.

Fa un any que es va retirar i ha vingut a habitar aquí. El meu oncle el coneixia, però havia promès no dir res a ningú, car el senyor Poirot desitjava viure en pau.

—Vet aquí el misteri esvaït—vaig dir jo sentenciosament.

—Segurament que haureu sentit parlar d'ell?

—Carolina pretén que jo sóc un vell fòssil. Tanmateix, he sentit parlar d'aquest home.

—Es extraordinari—digué ma germana.

No sé pas què volia dir. S'estranyava, sens dubte, de no haver descobert la veritat ella sola.

—Desitgeu anar-lo a veure?—vaig dir lentament—. I per què?

—Per a, pregar-li que faci investigacions a propòsit de l'assassinat—digué vivament Carolina—no siguis estúpid, James.

Jo no era pas estúpid. Carolina no sempre comprèn els motius que em fan obrar.

—¿No teniu confiança en l'inspector Davis, potser?—vaig continuar dient jo.

—Està clar. Ella no hi té confiança—digué ma germana—. El mateix que jo.

Hom hauria pogut creure que la víctima era el propi oncle de Carolina.

—¿Com sabeu que voldrà ocupar-se de l'afar? No ha abandonat la seva professió?

—Aquí està la dificultat—digué Flora simplement—. Cal que el persuadeixi.

—Es clar. Ella no hi té confiança—digué preguntar-li amb gravetat.

(Seguirà en el número vinent)

CAPÍTOL VII

M'ENTERO DE LA PROFESSIO DEL MEU VEI

L'endemà al matí vaig fer les meves visites medicals amb una lamentable pressa. Puc dir, per a excusar-me'n, que no tenia cap malalt greu. En entrar a casa, Carolina vingué al meu encontre en el vestíbul.

—Flora Ackroyd és ací—m'anuncià amb animada veu.

—Què?

tor Davis, potser?—vaig continuar dient jo.

—Està clar. Ella no hi té confiança—digué ma germana—. El mateix que jo.

Hom hauria pogut creure que la víctima era el propi oncle de Carolina.

—¿Com sabeu que voldrà ocupar-se de l'afar? No ha abandonat la seva professió?

—Aquí està la dificultat—digué Flora simplement—. Cal que el persuadeixi.

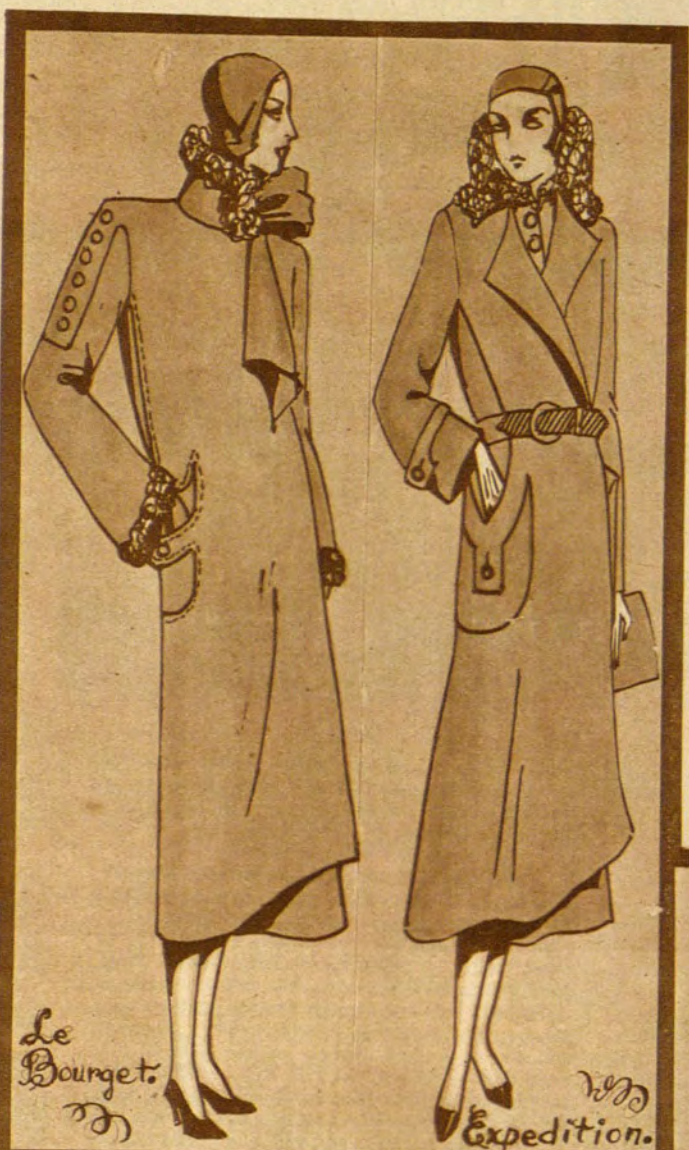
—Es clar. Ella no hi té confiança—digué preguntar-li amb gravetat.

La Moda a París

Tenim el gust d'ofrir a l'atenció de les nostres lectores quatre models que la casa Bernard et Cie., de París, va a llançar per la temporada d'hivern.

(Croquis inèdits, fets expressos per a IMATGES)

LE BOURGET. — Abric de llana, blanc i negre. Bonic *empiecement* que baixa cap a les mànigues. Un coll-dret molt graciós i *decoupe* a les butxaques. Coll i mànigues guarnits d'astrakan negre

EXPEDITION. — Abric de llana blau reial. És un abric completament esportiu, d'una línia impecable. Coll d'astrakan negre. Cinturó de llana i culro. Butxaques *decoupées* i guarnides, igual que les mànigues, amb botons de corozo

MELISANDRE. — Trajo de nit molt elegant, confeccionat amb *georgette* blava i puntes. Cal admirar aquesta forma tan nova i d'una distinció rebuscada

PLEIN MIDI. — Elegantíssim abric de vellut de llana *chamois*. Gran coll, punys i baixos amb forma, tot de nàtria

PROVEIDORS EFECTIVS
DE LA REIAL CASA

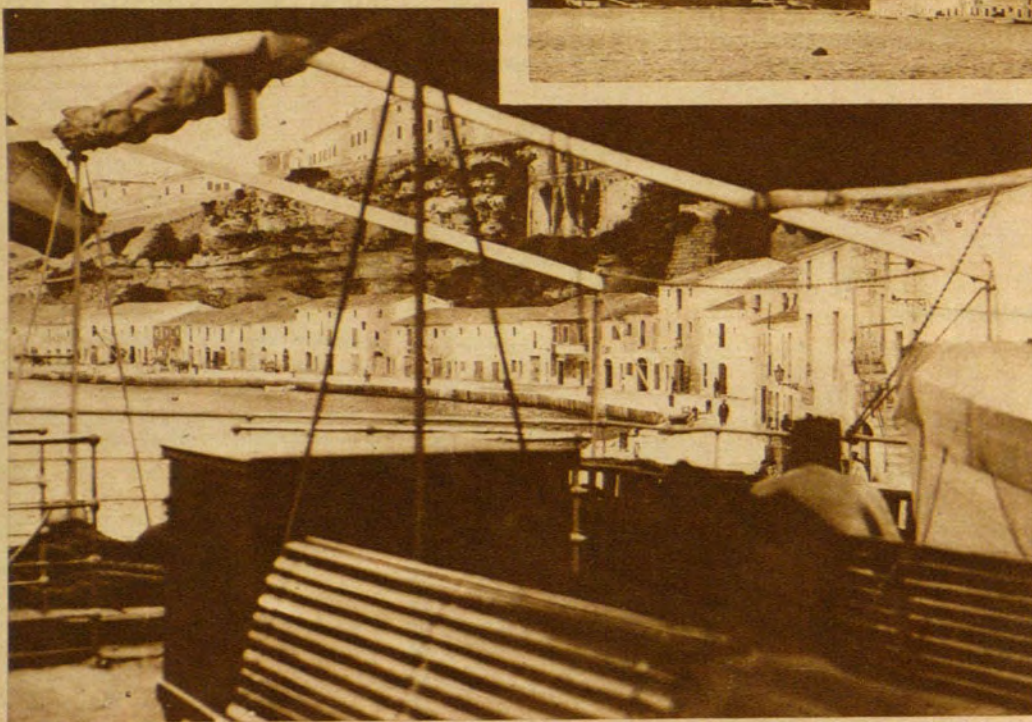
PERBOROL

blanqueja les dents.
fortifica les genives
evita la caries.

TIMBRE APART

MAHÓ

molts d'ells hom hi pugui albirar boniques perspectives parcials del seu port, un dels més bonics del món.

L'antiga població de Menorca vivia en els temps prehistòrics en coves overtes en els cingles dels barrancs que envolten la costa i dels torrents que hi desenvoquen. D'aquests monuments prehistòrics se'n han conservat una bona munió essent un dels més importants el grup anomenat *Cales Coves* a uns sis kilòmetres de Sant Clement, llogaret proper a Mahó. També hom troba a Menorca les sales hipostiles talaiots, taules i navetes, restes tots, pot dir-se, quasi quatre vegades milenaris. I, això és, un dels millors atractius de Menorca.

Nosaltres creiem que deuria intensificar-se el turisme vers la illa de Menorca, ja que sense menysprear per res les belleses de la germana gran de les Balears, les altres també mereixen especial atenció per les moltes co-

La ciutat de Mahó, desde la coberta del vaixell presenta un amuntegament de cases netes i emblanquinades

EN parlar de les illes Balears, la mirada es dirigeix seguidament vers la illa de Mallorca, la més gran i la més poblada de totes.

N'hi han però d'altres de ben oviradores i d'una importància ben remarcable. Entre elles, la que més es destaca i la que segueix en importància a la illa de Mallorca, és la de Menorca, la capitalitat de la qual és Mahó, la bella ciutat de calent anglès, que un temps es pogué dir el Gibraltar de la Mediterrània i de la qual n'oferim avui algunes vistes als nostres lectors.

Avans no s'arriba a veure la ciutat de Mahó, ja fa estona que el vaixell solca, empresonat per les muntanyes que envolten el braç de mar que va des de la punta de La Mola a l'entrar fins al torrent de Gorn al fons, passant pel Llatzaret, la illa del Rei, la de les Rates i altres de menor

importància. En alvirar per primera vegada la ciutat, el vapor ja està quasi a punt d'amarrar al moll i hom veu tot un escalonat de cases, totes blanques i polides, en un amuntegament de carrers poc menys que inaccessibles.

Conté, però, la ciutat de Mahó, belles explanades com la plaça Miranda i el passeig del Doctor Orfila que avans en deien de les Moreres.

La ciutat serva per l'especial construcció de les seves cases, el segell marcadíssim de la dominació britànica. No és estrany que els anglesos cobejessin aquest magnífic redós marítim, que ben guarnit i còmodament defensable i plantat al bell mig de la Mediterrània, podria ésser la clau de la dominació del mar llatí i el perill constant per les rutes del nord d'Àfrica. Degut a això els anglesos se'n apoderaren, així com de tota la illa l'any 1708, sobirania que quedà confirmada per el tractat d'Ulrich i que amb petites interrupcions conservaren fins a

firmar-se la pau d'Amiens l'any 1802. D'aquell temps en serva Menorca encara el record de la seva prosperitat i floreximent.

La particular configuració del terreny on està senfada la ciutat de Mahó i els grans desnivells que ofereixen la major part dels seus carrers, fa que des de

L'estretor dels carrers, creuats sovint per ponts flanquejats de torres coronades d'almenes, recorda als viatgers que es troben en una plaça forta

ses belles que enclouen i d'entre elles la de Menorca pot dir-se que és la que en té en major nombre per més que siguin d'un ordre ben diferent, que no deixa, però, d'ésser ben curiós.

ORFILA

Cales Coves, amb les parets del barranc cobertes de forats, velles habitacions troglodites

FOTOS RITMA

L'encimbroliament dels vells carrers, ofereix al visitant belles perspectives parcials del port

Ricard Zamora rar, el dia del de les Corts...

explica per què va plo- seu comiat, al camp

Una clàssica estirada
de Zamora, defensant
per darrera vegada el
marc català, en el
match de seleccions
«Catalunya - Centre»

DIMECRES, des del mig del camp de les Corts, Zamora va acomiadar-se de l'afició catalana amb llàgrimes als ulls. L'ovació era massa forta per no commoure'l. Era, sobretot, una ovació inesperada. Va sortir del camp i entrava als vestidors visiblement trasbalsat. Aquesta vegada no es tractava de les seves habilitats, ni del seu estil. Era una emoció autèntica. Plorava de debò...

El seu traspàs és absolutament voluntari. ¿A què ve, doncs, aquest comiat tan commogut?

Ara, al cap de quaranta-vuit hores, Ricard Zamora, voltat de maletes i maletins, sembla que no ha oblidat encara aquells moments del Camp de les Corts.

— No els oblidaré mai més — ens diu. — No ho esperava.

— Potser no us esperàveu aquella ovació, però el públic no comptava tampoc amb les vostres llàgrimes.

— Vaig plorar; no me n'amago. I us diré que és l'emoció més forta de la meua vida futbolística... Al capdavant, jo m'he fet entre els que m'aplaudien en aquell moment.

— ¿Esperàveu que el públic faria sentir-vos el seu despit?

— Què us diré? Ni això ni l'ovació, però més aviat una indiferència ben visible. No em creia, francament, en la simpatia de l'afició catalana. M'he equivocat i em dol d'adonar-me'n ara.

¿Així voleu dir que si us n'haguéssiu adonat abans...?

— No vull dir res. No em feu penedir de res. Però, qui sap!

— ¿Així, doncs, el mòbil del vostre trasllat era el veure-us mal acollit per l'afició catalana?

— Això no és tot, és clar. Però tenia la sensació, la teníem la meua muller i jo, d'actuar en un ambient aproximadament hostil.

— I a part d'això...

— No us ho negaré. Feia una pila d'anys que aspirava a fer-me una situació ben sòlida fora i dintre del Futbol. Ara m'han vingut a la mà tot un rengle de facilitats que probablement no tornarien. No sóc un noi. He de treure tot el rendiment de les meves facultats actuals. Sóc casat i no seré jugador sempre.

— Digueu, doncs, que sense aquest comiat de dimecres us en anàveu perfectament tranquil.

Me n'anava sense tanta recança.

— Si hi fóssiu a temps, regularíeu?

— Voleu que ho repeteixi. Si m'hagués adonat d'estar assistit de l'afició de casa meua, probablement no m'hauria calgut recular.

— Només probablement?

— Doncs treieu el probablement... Però m'aconso la pensar que a Madrid m'espera un bon nucli d'amics i un cert ambient de simpatia...

— Un bon viatge! Us oferim les nostres pàgines per si voleu dir uns mots de comiat.

— Digueu que no me'n vaig.

— I doncs aquest equipatge?

— Digueu que no me'n vaig. Unicament seré absent un temps.

— Un llarg temps, sembla.

— Més o menys llarg, però tornaré.

— ¿Teniu cor de venir a coronar la vostra actuació de jugador en un equip nostre?

— Tornaré quan hagi deixat el futbol. Tornaré a Barcelona, que és on he nascut, on m'he encarrilat, on m'he enamorat i m'he fet home.

— Hi ha jugador per anys, creieu?

— Em sento fort i agilitatíssim, això sí. I, a més, estimo el futbol com quan vaig començar.

— Quants anys compleu jugar, més o menys?

— Fa de mal dir. Què voleu, cinc, sis set.

— Tres mil pessetes cada mes durant set anys i una mica d'estalvi fan una xifra respectable.

— A propòsit de xifres, sobre el meu traspàs s'han fet sumes fabuloses.

— La quantitat exacta, doncs?

— Deu mil duros.

— Déu n'hi dol! És una xifra record?

— Ho sembla. M'han dit que era la fitxa més cara que s'ha signat.

— Una fitxa que representa a l'Espanyol un benefici de...

— Cinquanta mil duros en números rodons...

— Heu comptat quant us ha valgut la porteria, d'ençà que jugueu?

— Mig milió de pessetes, aproximadament...

— Xifres a part, amic Zamora, hom acusa la vostra muller d'ingratitude amb el nostre públic.

— No us entenc...

— Fet i fet, ella us va contèixer jugant als nostres camps i ara hom li atribueix una part ben considerable en la vostra decisió.

— Hi ha influència certament. Tenia com jo, o més que jo, la sensació d'hostilitat. Creia que jugant en un altre ambient, el meu estat moral milloraria. Pensa, és clar, en la meua actuació i també en la vida fora dels camps de futbol...

— Hom parla d'unes negociacions de darrera hora amb el Barcelona.

— Podeu desmentir-ho.

— Però si les negociacions haguessin vingut...

— No han vingut. Això és tot.

— Però el comiat de dimecres fa creure que hi hauríeu estat ben rebut.

— M'afalaga de pensar-ho i prou.

— Creieu el Barcelona gran equip aquesta temporada?

— Un equip ben temible.

— I l'Espanyol?

— Tots els elements excel·lents que hi ha continuen essent-ho. Anant-me'n no prenc pas facultats a ningú.

— Però us serà ben violent d'encarar-vos-hi, no?

— Penseu que hi he jugat una pila d'anys. Hi tinc bons amics.

Acabat el partit, Zamora abandona la porta de l'equip de Catalunya. És un moment històric de la seva vida de futbolista. Per això, la formidable ovació amb que va acomiadar-lo el públic li feu saltar les llàgrimes...

— Així hauríeu d'afuixar les facultats aquell dia...
 — Això és difícil, gairebé impossible. Ve la pilota i un no es recorda de qui l'ha xutat. Mireu: una vegada jugàvem a Hospitalet un partit, a canvi d'un jugador que acabaven de cedir-nos. Tenia ordre de deixar-li marcar un gol. Saprius l'anava a entrar però jo vaig dir-li que me'l deixés. Va alondrar-se i xutà tan suaument que per deixar entrar la pilota vaig haver d'ajupir-me. Ja us podeu imaginar l'escàndol...

Reüllem el bé de Déu de maletins per descobrir el que conté el centenar de jersers que deu tenir Zamora. Per ara, tot és equipatge de la muller: un equipatge d'estrella de cinema...

— Zamora, un bon viatge i una bona sort!

— Despediu-me dels lectors d'IMATGES. Digueu-los en nom meu: arreveure!

MELCIOR FONT

Diumenge al matí, al Frontó Novetats, Zamora va acomiadar-se dels seus admiradors com a jugador de pilota basca. El públic del Frontó va tractar-lo amb la mateixa cordialitat que el del camp de Les Corts... Aquesta cordialitat que Zamora ha trobat aquests dies per tot Barcelona ha fet que marxés a Madrid una mica a contracor. — En la foto, Zamora vestint-se per al combat de pilota basca

FOTOS
GASPAR

PAPERS FOTOGRAFICS LLIMONA

PER LES VOSTRES MILLORS FOTOS
PERE IV, 179 • TELEFON 51391

PERFUMERIA
GAL
MADRID BUENOS AIRES
LONDON NEW YORK

El seu dentífric és aquest

Les dents serveixen per menjar i per riure. Conserveu-les fortes i formoses. Eviti la seva ruïna. Deixi ben descoberta la seva blancor. Usi cada dia aquest dentífric de confiança: Dens. Es un bon desinfectant de la boca i un excel·lent producte per conservar blanc i formós el dentat.

PASTA

DENS

Disol totes les impureses que entelen les dents. No ataca ni ratlla l'esmalt. Refresca la boca. Té olor i gust de menta.

VERITAS
F.R.

SENYORES:

Si proveu les
cigarretes
refrescants,

les preferireu a totes les
altres cigarretes orientals.

MERZ

MALLORCA

a l'abast de tothom. Tres dies d'esta-
da a l'ILLA i excursions per 75 ptes.

VIATGES CATALONIA

Rambla del Centre, 37 — Tel. 23252

Kilomètrics, bitllets i passatges a l'acte

Els que no utilitzen
NAFTALINA
en boles

veuen amb esglai
llurs robes amades

**La cinta d'amiant per
a frens d'automòbils**

nacional, que garanteix: Primer. Un frenat
enèrgic i instantani. Segon. Un desgast mínim
i consegüentment longevitat màxima. Tercer.
Una insensibilitat absoluta a l'aigua, a l'oli i a
la benzina, etc., etc. Quart. Una resistència
màxima a les majors temperatures de fricció.

FABRICANT:
JOSEP SAULEDA
SANT POL DE MAR (BARCELONA)

Compreu tots

IMATGES

"Excelda"
THORENS

El millor fonògraf petit
i el més elegant
Completament metàl·lic
Garantia absoluta
Per al camp i la platja

Pes: 1,500 grams

DEMANI'S UNA AUDICIÓ DE PLACA DE
30 CMS. A QUALSEVULLA CASA DE FONÒGRAFS

PREU ÚNIC A TOT ESPANYA

100 pessetes

A. GUARRO ANGELUS - HALL
Rambla Catalunya, 7

Rambla del Mig, 7 (davant del Liceu)
INSTITUT DE MASSATGE

FABRICA DE
JOIERIA i PLATERIA

FILL DE A.

ORIOI

CIUTAT 7 PRAL.

El món de les estrelles

De Mistinguett a Josefina Baker

Mistinguett cessà de treballar al Casino de París i cedeix la seva plaça a Josefina Baker, l'artista negra que París va llençar i després ha oblidat una mica.

Doncs bé: al Casino de París Mistinguett hi té un camerino que no vol deixar ocupar a ningú, encara que ella no treballi al teatre. És com una mena de castell històric que hagués habitat Caterina de Medícis. Josefina Baker, que està assajant la pròxima revista, va tenir, no obstant, l'atreuiment de demanar-lo.

— Mai de la vida! — va dir la Mistinguett.

— Què hi farem — contestà la Baker — després de tot, és sobre l'escenari i no pas dintre el camerino que s'obté l'èxit... No troba, senyora?

Un vespre, Mistinguett, que té una torre a Bougival, parla als seus amics de les desgràcies d'una noleta per la qual ella s'interessa: la petita Joana de Bougival. Tot

hom va donar alguna cosa per la desheretada. Quan va haver recollit 800 francs, Mistinguett va dir:

— La petita Joana de Bougival, sóc jo! (Ella es diu, de fet, Joana Bourgeois). Tenia ganes de comprar-me una camisa de puntes i m'empipava de pagar-me-la...

Mistinguett, és clar, és immensament rica...

Com totes les grans «vedettes», Mistinguett no

paga ni una sola peça de vestir. Sabates, mitges, trajes, capells, vestits, perfums, tot li ofereixen les cases comercials. Naturalment, sempre compta amb un superàvit de guarda-roba. I aleshores fa una cosa molt bonica: revèn els presents que li han fet a uns preus no pas sempre modestos.

L'única cosa que Mistinguett paga — observava Henry Duvernois — són les seves dents. Perquè, naturalment, no pot pas posar sobre els programes: «Al carrer i a l'escena, les dents de Miss són de la casa Four-Emil...»

Henry Varna, el director del Casino de París, dona una cançó a la Baker.

— L'heu de cantar en la pròxima revista. Fixeu-vos que és bonica... quina intenció que té...

La Baker la llegeix, la rellegeix, reflexiona una estona, i després diu:

— No pot ésser.

— Com s'entén?

— No pot ésser perquè no l'entenc. Està escrita en petit negre...

La vida de la gran «vedette» no és pas sempre de flors i violes. És qüestió de fer de «vedette» tant a l'escenari com al carrer. El teatre se'ls fica dintre la vida privada i aquestes elegides dels déus arriba un moment que ja no saben distingir entre la comèdia i la realitat. La vida és per a elles una successió ininterrompuda de quadros de gran revista. I elles sempre al centre de l'espectacle...

¿Si no fos això, creuríeu que Josefina Baker es passejaria per Deauville portant una pantera en lloc de gos? ¿O bé que la Mistinguett es creuria obligada a assistir a totes les festes més o menys nacionals, a acomiadar ciclistes maritims o bé a donar cada dos per tres públiques explicacions sobre el bon estat de les seves cames?

És clar que no! Perquè tant la Baker com la Mistinguett, malgrat llurs diferències de raça i de condició tenen un fons comú en el qual estan perfectament d'acord: un amor desesperat al diner i un sentit burgès portat fins a les darreres conseqüències. La Baker i la Mistinguett, que als ulls de la gent sensata poden aparèixer com dues excèntriques, dues esbojarrades, no són res més que dues dones de sa casa que s'han de guanyar la vida fent precisament tot el contrari del que fan les dones de sa casa...

A. DAHL

Josefina Baker passejant per Deauville amb la seva petita pantera i amb el seu senyor Pepito Abatino. Malgrat que Deauville sigui un escenari favorable a totes les excèntricitats, la pantera de la senyoreta Baker no deixa de cridar l'atenció dels passants, com es pot veure.

(FOTO DELIUS)

Mistinguett, és a París una mena d'institució, si bé no tan solemne, almenys tan popular com la del President de la República. Li diuen la nostra Miss nacional, i ella actua com a tal. Fora de l'escenari, les seves activitats, la seva assistència a alguns actes agafa un sabor oficial. Aquí la veiem acomiadant un aspirant a «recordman», tal com ho faria el batlle de la localitat. (FOTO KEYSTONE)

